

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

ΘΕΣΕΙΣ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ

**ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΠΛΗΓΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID19**

Θεσσαλονίκη, Απρίλιος 2020

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η πανδημία από τον COVID19 αναδεικνύει το μεγάλο πρόβλημα επιλογής συγκεκριμένων αναπτυξιακών προτεραιοτήτων για τη χώρα, που θα την καταστήσουν λιγότερο ευάλωτη από διεθνείς αναταράξεις όπως η συγκεκριμένη.

Για τον «Σύνδεσμο Βιομηχανιών Ελλάδος» (ΣΒΕ) η μεταποιητική δραστηριότητα θα πρέπει να τεθεί σε προτεραιότητα ενίσχυσης, ούτως ώστε η χώρα μας να συντονισθεί με την παγκόσμια εμπειρία, η οποία μας οδηγεί αναντίρρητα σε ανάπτυξη της παραγωγικής μας βάσης, ούτως ώστε η Ελλάδα να βιώνει ηπιότερες αρνητικές επιπτώσεις από τις σημερινές, εφόσον ξανασυμβεί παρόμοιας έκτασης κρίση.

Προς αυτή την κατεύθυνση, ο ΣΒΕ, για την αποτροπή του κινδύνου (περαιτέρω) συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της χώρας, και για την επαναφορά της στο επίκεντρο των αναπτυξιακών πολιτικών την «επόμενη μέρα», ανέπτυξε και δημοσιοποιεί οκτώ (8) δέσμες προτάσεων, ως εξής:

- 1. Ενίσχυση ρευστότητας**, μέσω επιδότησης επιτοκίου ενήμερων δανείων, αναστολής δόσεων για επιχειρήσεις που έχουν σημειώσει πτώση του κύκλου εργασιών τους μεγαλύτερη από 30%, επέκταση του μέτρου της επιστρεπτέας προκαταβολής για Μάιο, Ιούνιο και Ιούλιο, επιστροφή του 80% του ΦΠΑ των εξαγωγικών επιχειρήσεων, και, μέριμνα για τη συμπερίληψη και των κοινοπρακτικών δανείων στα ευνοϊκά μέτρα στήριξης της ρευστότητας. Παράλληλα, ο ΣΒΕ προτείνει την άμεση ενεργοποίηση των «μηχανισμών» παροχής ρευστότητας, όπως ο μηχανισμός παροχής εγγυήσεων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, κλπ..
- 2. Διατήρηση θέσεων εργασίας -Πρόγραμμα επιδότησης εργοδοτικών εισφορών:** ο ΣΒΕ προτείνει τη θεσμοθέτηση προγράμματος επιδότησης της εργασίας και όχι της ανεργίας, και συγκεκριμένα την επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών των επιχειρήσεων σε ποσοστό τουλάχιστον 30%. Για την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος υπάρχει αντίστοιχη εμπειρία από το παρελθόν αφού αντίστοιχο πρόγραμμα λειτούργησε το 2011 με μεγάλη επιτυχία. Προτείνουμε αφενός το εν λόγω πρόγραμμα να επαναληφθεί και αφετέρου ο φορέας που θα διαχειρισθεί το σχετικό πρόγραμμα να είναι ο ΟΑΕΔ. Υπογραμμίζουμε ότι στο πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να έχουν δικαίωμα να ενταχθούν όλες οι επιχειρήσεις χωρίς εξαίρεση, και, προφανώς, οι μεγάλες επιχειρήσεις της χώρας.
- 3. Πληρωμή των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων προς το κράτος:** επειδή διαπιστώνεται σαφής αδυναμία πληρωμής των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων προς το κράτος, κι επειδή οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις θα συσσωρευθούν για πληρωμή τον Ιούνιο, ο ΣΒΕ προτείνει τη μετάθεση πληρωμής τους κατά ένα τρίμηνο. Παράλληλα, προτείνει τη μη απόδοση της προκαταβολής φόρου για το 2020, την επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών και τη συμπλήρωση και διόρθωση του προβλήματος των επιταγών, με επιβράβευση των συνεπών επιχειρήσεων.
- 4. Εξορθολογισμός και προσαρμογή του μέτρου «Αναστολής Σύμβασης Εργασίας»:** παρότι το μέτρο είναι θετικό για τη λειτουργία των επιχειρήσεων, προτείνεται η προσαρμογή του στις εκάστοτε ανάγκες των επιχειρήσεων και η εφαρμογή του με το μικρότερο δεσμευτικό διάστημα για τις επιχειρήσεις που είναι οι 15 αντί των 45

ημερών, με δικαίωμα ανανέωσης της «αναστολής» δυο φορές μετά την αρχική. Επίσης, για λόγους ευελιξίας που προέρχονται καθαρά από τον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων, να μπορεί η επιχείρηση να διακόπτει την 15νθήμερη αναστολή χωρίς πρόστιμο, πληρώνοντας τον εργαζόμενο κανονικά σύμφωνα με τη σύμβασή του τις μέρες που δεν εργαζόταν.

5. **Θεσμοθέτηση της ευελιξίας του ωραρίου εργασίας:** το μέτρο της «αναστολής» προτείνεται να συμπληρωθεί με το δικαίωμα των επιχειρήσεων, αντί της χρήσης του συγκεκριμένου μέτρου, να επιλέγουν και το μέτρο του ευέλικτου ωραρίου εργασίας με τη μορφή 4ωρης ή/και 6ωρης απασχόλησης. Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να αξιοποιηθεί το πρόγραμμα «SURE» της ΕΕ, το οποίο σχεδιάστηκε ακριβώς γι' αυτό το σκοπό.
6. **Ειδική μέριμνα για την αναλογική στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων:** επειδή ακριβώς από τα μέχρι σήμερα μέτρα απουσιάζει παντελώς η μέριμνα για τις μεγάλες επιχειρήσεις που απασχολούν περί τις 370.000 εργαζόμενους, προτείνουμε να θεσπισθούν ειδικά γι' αυτές μέτρα στήριξης της ρευστότητάς τους, όπως: κρατικές εγγυήσεις και επιδότηση επιτοκίου δανείων, βραχυπρόθεσμη εξασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων και ειδικά προγράμματα επιδότησης ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων.
7. **Επανεκκίνηση της οικονομίας μέσω επενδύσεων, μέσω:** επίλυσης εντός τριμήνου όλων των εκκρεμοτήτων για το μεγαλύτερο μέρος των «στρατηγικών ιδιωτικών επενδύσεων» που εκκρεμούν, ούτως ώστε να εκκινήσει η υλοποίησή τους, το ταχύτερο δυνατόν, αναμόρφωσης του «Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων» στην κατεύθυνση έναρξης υλοποίησης μεγάλων έργων στον κατασκευαστικό τομέα, απρόσκοπτης συνέχισης του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων, και, αναστολής του «Πόθεν Έσχες» μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2020.
8. **Επίλυση χρονιζόντων προβλημάτων της βιομηχανίας, όπως:** μείωση συντελεστών φορολογίας εισοδήματος, κατάργηση τελών και φόρων που πληρώνονται αναίτια, μείωση των ασφαλιστικών εισφορών που είναι πλέον δυσβάσταχτες, μείωση του κόστους ενέργειας, άνοιγμα του τραπεζικού συστήματος για παροχή ρευστότητας σε υγιείς και βιώσιμες επιχειρήσεις, ευνοϊκότερο καθεστώς επενδύσεων, κλπ..

Στο πλαίσιο αυτό, βασικό ζήτημα στο οποίο διαχρονικά επιμένει ο ΣΒΕ είναι η θεσμοθέτηση συγκεκριμένης βιομηχανικής πολιτικής με στόχους όπως: α) η μεταποίηση ως το 2022 να εισφέρει περισσότερο από το 10% στη δημιουργία ΑΕΠ για τη χώρα μας, και, να ασκηθεί έμμεση κλαδική βιομηχανικής πολιτικής, κατά το πρότυπο άλλων χωρών της ΕΕ, στην οποία προτεραιότητα ενίσχυσης θα έχουν δυναμικοί και εξωστρεφείς κλάδοι της μεταποίησης, οι οποίοι παράγουν και διαθέτουν διεθνώς ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες.

Σε κάθε περίπτωση, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ελλάδος προτείνει να υπάρξει ρεαλιστική στρατηγική, συνεκτικό σχέδιο και τα απαραίτητα χρονοδιαγράμματα εφαρμογής πολιτικών ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας, που αφενός θα καταφέρουν να την ενισχύσουν με τρόπο έμπρακτο και αφετέρου θα συμβάλλουν καταλυτικά στη μεγέθυνσή της. Έτσι, η χώρα μας θα αποκτήσει αρκετή θωράκιση για την αντιμετώπιση παρόμοιων κρίσεων όπως αυτή που ζούμε σήμερα.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η μεταποιητική δραστηριότητα «ανάχωμα» σε παγκόσμιες οικονομικές αναταράξεις

Με αφορμή την πανδημία και την κατακόρυφη πτώση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, αναδύεται, με emphaticό μάλιστα τρόπο, το πρόβλημα επιλογής αναπτυξιακών προτεραιοτήτων για τη χώρα την επόμενη ημέρα και η τεράστια εξάρτηση της χώρας από τον τουρισμό. Ευτυχώς σιγά σιγά η παρούσα κυβέρνηση έχει αρχίσει να αντιλαμβάνεται ότι η «αναπτυξιακή μονομέρεια» οδηγεί σε άνευ προηγουμένου οικονομικές εξαρτήσεις και εν τέλει σε αδιέξοδα.

Η διεθνής εμπειρία, και ειδικά η εμπειρία της οικονομικής κρίσης της τελευταίας δεκαετίας, αποδεικνύει ότι τέτοιου είδους αδιέξοδα αμβλύνονται σε περιπτώσεις κρίσεων όπως η παγκόσμια οικονομική κρίση, η πανδημία, κλπ., όταν μια χώρα έχει ανεπτυγμένη βιομηχανική βάση. Στο πλαίσιο ακριβώς αυτό, ως αναλογισθούμε την περίπτωση που η μεταποίηση ήταν πραγματικά στην προτεραιότητα της αναπτυξιακής διαδικασίας, όπως υποστηρίζει ο ΣΒΕ τουλάχιστον από το 2008. Το σημερινό αρνητικό αποτέλεσμα, δηλαδή οι προβλέψεις για απώλεια ΑΕΠ από 4% έως και 12% αναλόγως του σεναρίου επαναφοράς της οικονομίας μας στην κανονικότητα, θα ήταν προφανώς ηπιότερο.

Το γεγονός αυτό, μας υποδεικνύει την πραγματική αναπτυξιακή στόχευση για την Ελλάδα, την επόμενη μέρα μετά την πανδημία: ενίσχυση, και μάλιστα κατά προτεραιότητα, της βιομηχανικής και μεταποιητικής δραστηριότητας της χώρας. Άρα, πραγματική, με σχέδιο και στρατηγική στόχευση, και όχι πρόσκαιρη και ευκαιριακή, αλλαγή του οικονομικού και παραγωγικού μοντέλου της χώρας μας.

Αναπτυξιακή προτεραιότητα η ενίσχυση της μεταποίησης: η συνεισφορά της βιομηχανίας στην ανάπτυξη της χώρας με ποσοτικούς όρους

Παρά την αμιγώς δική της συνεισφορά στην παραγωγή ΑΕΠ που ανέρχεται στο ισχνό 9%, περισσότερο από το 35% του εγχώριου ΑΕΠ οφείλεται στη μεταποίηση. Είναι η απόδειξη της θετικής και μόνιμης συνεισφοράς της μεταποιητικής δραστηριότητας στη δημιουργία εισοδημάτων, σταθερών και καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας, και, εν τέλει, οικονομικής σταθερότητας και κοινωνικής συνοχής.

Η απόδειξη ότι η βιομηχανία αποτελεί παράγοντα κοινωνικής συνοχής, είναι ότι περισσότερο από το 1/3 της απασχόλησης της χώρας μας, οφείλεται στη μεταποιητική δραστηριότητα. Ουσιαστικά η βιομηχανία είναι ο κατεξοχήν τομέας της οικονομίας που παρέχει, και μάλιστα σταθερά, δουλειά σε πλήθος επιχειρήσεων και επαγγελματιών που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τη δραστηριότητά της. Στο πλαίσιο αυτό, οι σχετικές μελέτες αποδεικνύουν ότι για κάθε ένα ευρώ κύκλου εργασιών της βιομηχανίας, στην οικονομία «πέφτουν» σχεδόν άλλα τέσσερα. Κι αυτό διότι η βιομηχανία δίνει, άμεσα και έμμεσα, δουλειά με αμοιβές πολύ πάνω από τον μέσο όρο σε πάνω από ένα εκατομμύριο ανθρώπους, αποτελώντας έτσι τον μεγαλύτερο εργοδότη της χώρας.

Ο κίνδυνος συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης την εποχή της πανδημίας

Η ξεχασμένη απ' όλες τις κυβερνήσεις των τελευταίων σχεδόν σαράντα ετών εγχώρια βιομηχανία, βρίσκεται αντιμέτωπη με έναν πολύ σοβαρό κίνδυνο για την επιβίωσή της: να περιπέσει σε αναπτυξιακή «ανυποληψία», άρα σε περαιτέρω συρρίκνωση, την επομένη της λήξης της πανδημίας COVID19.

Μέχρι σήμερα, η Κυβέρνηση επέδειξε ισχυρά αντανakλαστικά, πρώτα στο πεδίο προστασίας της δημόσιας υγείας, άρα της εξασφάλισης της κοινωνικής ειρήνης σε εποχή πρωτοφανούς κρίσης, και στη συνέχεια στο πεδίο της οικονομίας και της υποστήριξης του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας. Η ταχύτατη ανταπόκριση της Κυβέρνησης στην κατεύθυνση επίλυσης των προβλημάτων των επιχειρήσεων, πρέπει να συνεχισθεί με αμείωτους ρυθμούς, με την κατανόηση της πραγματικής διάστασης του προβλήματος, ούτως ώστε να υπάρξουν οι μικρότερες δυνατές απώλειες για την οικονομία και την κοινωνία την επόμενη μέρα. Στο πλαίσιο αυτό ο ΣΒΕ προτείνει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα που θα αποσκοπούν αρχικά στη διάσωση της υπάρχουσας παραγωγικής βάσης της χώρας και ακολούθως στη μεγέθυνσή της.

Η κατάσταση της μεταποίησης από τον Μάρτιο μέχρι σήμερα

Η λήψη των μέτρων για την ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, ενώ έχει μέχρι στιγμής λειτουργήσει θετικά, με βεβαιότητα θα δημιουργήσει προβλήματα στη λειτουργία των μεταποιητικών επιχειρήσεων το επόμενο τρίμηνο.

Κατ' αρχήν η συσσώρευση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων, υποχρεώσεων προς τις τράπεζες και προς τους προμηθευτές, δημιουργεί σαφή ερωτηματικά για την ορθή επαναλειτουργία τους, άρα, για την επιβίωσή τους, την επόμενη μέρα. Παράλληλα, η μεταποίηση είναι ο μοναδικός τομέας της οικονομίας ο οποίος είναι αναγκασμένος να μην μπορεί να προβεί σε απολύσεις προσωπικού για να μειώσει το κόστος λειτουργίας της, αφού, σε αντίθεση με άλλους τομείς της οικονομίας, απασχολεί έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί ν' αντικατασταθεί σε περίπτωση απόλυσης.

Η βιομηχανία, από τις αρχές του Μαρτίου μέχρι σήμερα, υφίσταται το σύνολο του κόστους λειτουργίας της, όπως αυτό θα προέκυπτε αν βρισκόμασταν σε καθεστώς κανονικής λειτουργίας. Για παράδειγμα, κόστη όπως αυτό της συντήρησης των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, της αναγκαστικής αποθεματοποίησης, της εύρεσης χώρων αποθήκευσης ετοιμών προϊόντων, κλπ., με ταυτόχρονη πτώση της εγχώριας ζήτησης και αδυναμία εξαγωγών, όχι μόνο διατηρούν σταθερό το κόστος λειτουργίας της βιομηχανίας, αλλά, είναι φανερό ότι το αυξάνουν.

Στο πλαίσιο αυτό, τα δυο τα μεγάλα ζητήματα που αναδεικνύονται για την επιβίωση της βιομηχανίας την επόμενη μέρα, είναι:

1. η τραγική μείωση της ρευστότητας, και,
2. η αδυναμία πληρωμής των υποχρεώσεων προς το κράτος.

Βεβαίως, τα δυο μεγάλα αυτά ζητήματα αποτελούν την «κορυφή του παγόβουνου» από τα ζητήματα που πρέπει να απασχολήσουν την Κυβέρνηση, στο πλαίσιο της έμπρακτης ενίσχυσης της παραγωγικής βάσης της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, εκτός από τα παραπάνω θέματα, αναπτύσσονται θέσεις και προτάσεις και για τα ακόλουθα:

- Ο εξορθολογισμός και η προσαρμογή του μέτρου «Αναστολής Σύμβασης Εργασίας»
- Η ευελιξία του ωραρίου εργασίας
- Η ειδική μέριμνα για την αναλογική στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων

- Η επανεκκίνηση της οικονομίας μέσω επενδύσεων
- Η πανδημία ευκαιρία επίλυσης χρόνιων προβλημάτων της βιομηχανίας

Ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση των θέσεων και των προτάσεων.

A. Ενίσχυση της ρευστότητας της βιομηχανίας

Για την ενίσχυση της ρευστότητας της βιομηχανίας ο ΣΒΕ προτείνει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

A.1. ΑΜΕΣΑ ΜΕΤΡΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Επειδή ακριβώς μέχρι σήμερα δεν έχουν ενταχθεί στα μέτρα στήριξης οι μεγάλες επιχειρήσεις, δηλαδή οι επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 500 εργαζόμενους, στο σύνολο των ακόλουθων μέτρων από τον ΣΒΕ για παροχή ρευστότητας, προτείνουμε να υπάρχει δυνατότητα ένταξης σ' αυτά και των συγκεκριμένων επιχειρήσεων.

- Για ενήμερα επιχειρηματικά δάνεια, να υπάρξει επιδότηση του συνόλου του επιτοκίου μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2020.
- Σε περίπτωση επίσης ενήμερων δανείων, και εφόσον η πτώση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης στο χρονικό διάστημα Μαρτίου – Απριλίου είναι μεγαλύτερη από το 30% σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό διάστημα, τότε να υπάρξει αναστολή των δόσεων για δώδεκα (12) μήνες.
- Επέκταση του μέτρου της επιστρεπτέας προκαταβολής για τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο 2020. Κριτήριο για τη συμπληρωματική ένταξη των επιχειρήσεων να τεθεί η πτώση του κύκλου εργασιών. Στην περίπτωση που η πτώση κύκλου εργασιών για το τελευταίο τρίμηνο πριν τον μήνα υποβολής της αίτησης ξεπερνά το 20%, τότε μια μεταποιητική επιχείρηση να μπορεί να υποβάλλει συμπληρωματική δήλωση.
- Επιστροφή του 80% του πιστωτικού ΦΠΑ των εξαγωγικών επιχειρήσεων χωρίς έλεγχο, με ευθύνη των επιχειρήσεων, εντός 20 ημερών από την υποβολή της σχετικής δήλωσης.
- Για τις μεγάλες επιχειρήσεις: να μην εξαιρούνται από τα ευνοϊκά μέτρα παροχής ρευστότητας, τα κοινοπρακτικά δάνεια τα οποία έχουν συνάψει οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις και να υπάρξουν σχετικές προβλέψεις γι' αυτά.

A.2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ «ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ» ΠΑΡΟΧΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Απαιτείται επιτάχυνση των διαδικασιών για την άμεση λειτουργία των διαθέσιμων «μηχανισμών» παροχής ρευστότητας προς τις επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, οι «μηχανισμοί» για τους οποίους θα πρέπει να υπάρξει συντονισμός για την, κατά το δυνατόν, θετική τους επίδραση στην παροχή ρευστότητας προς τις επιχειρήσεις, είναι:

- Ο μηχανισμός παροχής εγγυήσεων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για σύναψη δανείων κεφαλαίου κίνησης.
- Ο μηχανισμός παροχής ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΚΤ) στις τράπεζες για τη χορήγηση νέων επιχειρηματικών δανείων.
- Ο εγγυοδοτικός μηχανισμός του δημοσίου σε συνεργασία με την ΕΚΤ, για επενδυτικά δάνεια.

- Η αύξηση των διαθέσιμων πόρων της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, για χορήγηση δανείων σε επιχειρήσεις που πλήττονται από τον κορονοϊό.

Β. Διατήρηση των θέσεων εργασίας στη μεταποίηση

Το κύριο ζητούμενο την τρέχουσα χρονική περίοδο από τον επιχειρηματικό κόσμο της χώρας είναι η άμβλυνση των συνεπειών της κρίσης για τη μεταποίηση, αλλά και για το σύνολο των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα. Κατά τον ΣΒΕ, αυτό μπορεί να επιτευχθεί με μέτρα που θα αποσκοπούν αφενός στη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας και στην ταυτόχρονη μείωση του κόστους λειτουργίας των επιχειρήσεων, άρα στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Στο πλαίσιο αυτό ο ΣΒΕ προτείνει τη θεσμοθέτηση προγράμματος επιδότησης της εργασίας και όχι της ανεργίας, και συγκεκριμένα την επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών των επιχειρήσεων σε ποσοστό τουλάχιστον 30%. Για την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος υπάρχει αντίστοιχη εμπειρία από το 2011 αφού αντίστοιχο πρόγραμμα υπήρξε κατά την έναρξη της οικονομικής κρίσης, και για το λόγο αυτό, προτείνουμε αφενός το εν λόγω πρόγραμμα να επαναληφθεί και αφετέρου ο φορέας που θα διαχειρισθεί το σχετικό πρόγραμμα να είναι ο ΟΑΕΔ. Υπογραμμίζουμε ότι στο πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να έχουν δικαίωμα να ενταχθούν όλες οι επιχειρήσεις χωρίς εξαίρεση, και, προφανώς, οι μεγάλες επιχειρήσεις της χώρας.

Οι σχετικοί πόροι μπορούν να ευρεθούν άμεσα από τα αδιάθετα κονδύλια του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ), ώστε να μην διακινδυνεύσουμε τη βιωσιμότητα των ασφαλιστικών ταμείων.

Με τον τρόπο αυτόν αφενός εξασφαλίζεται η απορροφητικότητα των σχετικών κονδυλίων, και αφετέρου διασώζονται από το κλείσιμο πολλές επιχειρήσεις που για να παραμείνουν βιώσιμες απαιτείται η μείωση του λειτουργικού τους κόστους. Επιπλέον, με την πρότασή μας διατηρούνται οι θέσεις εργασίας στη μεταποίηση, ενισχύεται σημαντικά η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και εξασφαλίζεται η κοινωνική συνοχή.

Γ. Πληρωμή των υποχρεώσεων της μεταποίησης προς το κράτος

Επειδή ακριβώς το επόμενο τρίμηνο αποτελεί κρίσιμη χρονική περίοδο για την επιβίωση των μεταποιητικών επιχειρήσεων, και είναι εν τέλει ο χρόνος στον οποίο θα κληθούν οι επιχειρήσεις να καταβάλλουν δυσβάσταχτα ποσά, προτείνουμε:

- Την τρίμηνη «παράταση» / «μετάθεση» καταβολής των φορολογικών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.
- Τη μη απόδοση της προκαταβολής του φόρου για το 2020.

Βεβαίως, η πληρωμή των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων προς το κράτος, εξαρτάται ευθέως από την ορθή λειτουργία του κυκλώματος πληρωμών της οικονομίας. Ως εκ τούτου, αποτελεί θέμα ύψιστης προτεραιότητας:

- Η επίλυση του προβλήματος πληρωμής των επιταγών, η συμπλήρωσή του και η «επιβράβευση» των συνεπών επιχειρήσεων που ενώ είχαν τη δυνατότητα, εντούτοις δεν έκαναν χρήση της αναβολής πληρωμής των 75 ημερών. Τέτοιου είδους «επιβραβεύσεις» θα μπορούσαν να είναι π.χ. η παροχή μιας επιπλέον μονάδας επιδότησης του επιτοκίου για δάνεια κεφαλαίου κίνησης, η ένταξή τους σε πρόγραμμα αναστολής καταβολής δόσεων δανείων για έξι (6) μήνες ακόμη κι αν η πτώση του κύκλου εργασιών τους για το χρονικό διάστημα Μαρτίου – Απριλίου είναι μικρότερη από 30%, κλπ..

Δ. Εξορθολογισμός και προσαρμογή του μέτρου «Αναστολής Σύμβασης Εργασίας»

Όπως ήδη έχει περιγραφεί παραπάνω, η βιομηχανία δεν μπορεί να μειώσει το κόστος λειτουργίας της μέσω μείωσης προσωπικού, ακριβώς διότι δεν μπορεί εύκολα να αντικαταστήσει έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό. Στο πλαίσιο αυτό, το μέτρο της «αναστολής σύμβασης εργασίας», ενώ φαίνεται να λειτουργήσει κατ' αρχήν θετικά, εν τέλει αποτελεί τροχοπέδη στην εύρυθμη λειτουργία των μεταποιητικών επιχειρήσεων και ειδικά των μεγάλων επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα, η μεταποίηση διάγει περίοδο προσαρμογής στα νέα δεδομένα της κρίσης εξ' αιτίας της πανδημίας. Στο πλαίσιο αυτό αναζητά εναλλακτικές πηγές προμηθειών και νέες αγορές, ούτως ώστε να μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγικής της δυναμικότητας. Με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα, το μέτρο της «αναστολής σύμβασης εργασίας» να προσαρμοσθεί στις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Για το λόγο αυτό, προτείνουμε το μέτρο να τροποποιηθεί ως εξής:

- Οι μέρες αναστολής σύμβασης να μην είναι υποχρεωτικά 45, αλλά από 15 έως 45.
- Η αναστολή της σύμβασης να γίνεται κάθε δεκαπενθήμερο, και για τις επόμενες 15 ημέρες και μόνον. Προτείνουμε να μπορούν να γίνουν έως δυο δεκαπενθήμερες ανανεώσεις, μετά την αρχική αναστολή.
- Η αναστολή θα μπορεί να διακοπεί από τον εργοδότη, ακριβώς επειδή θα έχουν αλλάξει οι συνθήκες παραγωγής και λειτουργίας της επιχείρησης, άρα και οι ανάγκες της επιχείρησης σε παραγωγικό δυναμικό.
- Η διακοπή της αναστολής να γίνεται χωρίς πρόστιμο για την επιχείρηση, με διαδικασίες που θα καθορισθούν από το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ».
- Η επιχείρηση που διακόπτει την αναστολή εργαζομένου της, θα είναι υποχρεωμένη να αποζημιώσει τον εργαζόμενο σύμφωνα με τη σύμβαση εργασίας του.

Με την πρότασή μας αυτή το μέτρο της «Αναστολής Σύμβασης Εργασίας» εξορθολογίζεται και προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα λειτουργίας των επιχειρήσεων. Έτσι, διατηρούνται οι υφιστάμενες θέσεις εργασίας στη βιομηχανία, και το μέτρο αφενός εξασφαλίζει την κανονική αποζημίωση του εργαζομένου για τις μέρες που δεν εργάστηκε, αφετέρου διευκολύνει την επιχείρηση στην απρόσκοπτη παραγωγική της λειτουργία.

Ε. Ευελιξία ωραρίου εργασίας

Το μέτρο της «Αναστολής Σύμβασης Εργασίας», όπως ήδη προαναφέρθηκε, προτείνουμε να συμπληρωθεί για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η κρίση από την πανδημία, με τη δυνατότητα ευέλικτης απασχόλησης των εργαζομένων.

Επειδή ακριβώς οι ανάγκες για παραγωγή και διανομή προϊόντων από τη βιομηχανία ποικίλλουν σε καθημερινή βάση, προτείνουμε να μπορούν οι επιχειρήσεις να απασχολούν – κατά τις ημερήσιες ανάγκες τους – τους εργαζομένους που εκείνες επιλέγουν είτε με 4ωρη, είτε με 6ωρη απασχόληση. Οι σχετικές αναγγελίες να προβλεφθούν μέσω του συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ».

Προς αυτή την κατεύθυνση μπορεί να αξιοποιηθεί το πρόγραμμα «SURE» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο είναι ακριβώς το μέσον προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Μέσω του προγράμματος «SURE» η Ελλάδα μπορεί πράγματι να δημιουργήσει ένα εθνικό σύστημα μειωμένου ωραρίου, κι έτσι αφενός να διασφαλίσει τις

υφιστάμενες θέσεις εργασίας και αφετέρου να παρέχει συμπληρωματικά την εισοδηματική στήριξη που αναλογεί στον εργαζόμενο για τις ώρες που δεν εργάσθηκε.

Σε κάθε περίπτωση, με την πρότασή μας αυτή, αποφεύγεται μια μεγάλη αύξηση της ανεργίας, και, κατά συνέπεια, υποβάθμιση και απαξίωση του σημαντικού παραγωγικού και κεφαλαιουχικού δυναμικού της χώρας.

ΣΤ. Ειδική μέριμνα για την αναλογική στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων

Μέχρι σήμερα, κανένα από τα εξαγγελθέντα μέτρα δεν αφορούσε επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 500 εργαζομένους, μολονότι πολλές από αυτές έχουν πληγεί σοβαρά.

Στη χώρα μας, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, λειτουργούν περίπου 250 μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες απασχολούν συνολικά περισσότερους από 370.000 εργαζομένους. Υπογραμμίζουμε ότι πολλές από αυτές είναι επιχειρήσεις με εποχικούς εργαζομένους, στον ευαίσθητο τομέα της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, που, ως γνωστό, είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγικός τομέας του κλάδου των τροφίμων.

Αναλογιζόμενες την εξαιρετικά σημαντική συνεισφορά των επιχειρήσεων αυτών στην οικονομία τους, πολλές ευρωπαϊκές χώρες, με προεξάρχουσες τη Γερμανία, τη Γαλλία και την Ιταλία, έχουν ήδη θεσπίσει ισχυρότατα μέτρα ενίσχυσης των συγκεκριμένων επιχειρήσεων, χωρίς μάλιστα να έχουν εξαιρέσει τις πολυεθνικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα στις χώρες τους, με προφανή στόχο την αποφυγή κατάρρευσης τους. Εξάλλου, το προσωρινό πλαίσιο που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Ένωση στις 19 Μαρτίου για το καθεστώς ενισχύσεων, επιτρέπει, και δεν απαγορεύει, τη στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων.

Πιστεύουμε, ότι με βάση τα παραπάνω, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικά μέτρα στήριξης της ρευστότητας για τις μεγάλες Ελληνικές επιχειρήσεις, όπως:

- Κρατικές εγγυήσεις και επιδότηση επιτοκίου δανείων
- Βραχυπρόθεσμη εξασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων
- Ειδικά προγράμματα επιδότησης ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων.

Επιπλέον, όπως ήδη έχει προαναφερθεί, προτείνουμε οι μεγάλες επιχειρήσεις να είναι δικαιούχοι του συνόλου των μέτρων στήριξης της οικονομίας που θα θεσπισθούν από τώρα και στο εξής.

Ζ. Επανεκκίνηση της οικονομίας μέσω επενδύσεων

Η υλοποίηση κάθε είδους επενδύσεων, και ειδικά παραγωγικών επενδύσεων, αποτελεί μέσον για την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας, την παροχή ρευστότητας στο κύκλωμα της οικονομίας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Επειδή ακριβώς είναι κομβικής σημασίας αφενός η συνέχιση προγραμματισμένων επενδύσεων και αφετέρου η υλοποίηση νέων, προτείνουμε τα ακόλουθα:

- Επίλυση εντός τριμήνου όλων των εκκρεμοτήτων για το μεγαλύτερο μέρος των «στρατηγικών ιδιωτικών επενδύσεων» που εκκρεμούν, ούτως ώστε να εκκινήσει η υλοποίησή τους, το ταχύτερο δυνατόν.
- Αναμόρφωση του «Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων» στην κατεύθυνση έναρξης υλοποίησης μεγάλων έργων στον κατασκευαστικό τομέα.
- Απρόσκοπτη συνέχιση του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων.
- Αναστολή του «Πόθεν Έσχες» μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2020.

Η. Η πανδημία ευκαιρία επίλυσης χρόνιων προβλημάτων της βιομηχανίας

Με αφορμή την πανδημία, είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει άμεση και γενναία – προς τη σωστή κατεύθυνση βεβαίως – αναμόρφωση του «Εθνικού Συστήματος Υγείας». Κατά τον ΣΒΕ, η παρούσα δύσκολη χρονική συγκυρία θα πρέπει να λειτουργήσει ως αφορμή για τον εξορθολογισμό του περιβάλλοντος δραστηριοποίησης της βιομηχανίας, που θα έχει ως «πυρήνα» την άρση των κυριότερων εμποδίων από το περιβάλλον δραστηριοποίησης, που μειώνουν καθημερινά τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των μεταποιητικών επιχειρήσεων της χώρας μας.

- Υψηλή φορολογία σε σχέση με ανταγωνίστριες χώρες,
- Τέλη και εισφορές που πληρώνονται αναίτια,
- Ασφαλιστικές εισφορές που είναι πλέον δυσβάσταχτες,
- Υψηλό κόστος ενέργειας,
- Δυσκολίες στην παροχή ρευστότητας μέσω του τραπεζικού συστήματος,
- Αμφιλεγόμενο ως προς τη φιλικότητά του καθεστώς επενδύσεων,
- Απουσία στρατηγικής και πολιτικής για τη βιομηχανία, κλπ.,

είναι μέρος μόνον από τον μακρύ κατάλογο των προβλημάτων, που πολλά από αυτά λιμνάζουν επί δεκαετίες, και αναζητούν (τολμηρές) λύσεις.

Για τη χώρα μας, η οριοθέτηση της σύγχρονης έννοιας της «βιομηχανικής πολιτικής» και ακολούθως η υλοποίησή της, αποτελούν ταυτόχρονα ικανές και αναγκαίες συνθήκες για την αλλαγή του παραγωγικού και οικονομικού μοντέλου της ελληνικής οικονομίας. Σε κάθε περίπτωση, αποτελεί επιτακτική ανάγκη η ταχύτερη επάνοδος της χώρας μας στην κανονικότητα και να γίνει αυτό θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι πρέπει να δουλέψουμε παραγωγικά. Ως εκ τούτου η ενίσχυση της παραγωγικής βάσης της χώρας και η διαμόρφωση συγκεκριμένης βιομηχανικής πολιτικής, θα πρέπει ν' αποτελέσει άμεση κυβερνητική προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό προτείνουμε:

1. να τεθεί ως στόχος από τη χώρα μας, η μεταποίηση ως το 2022 να εισφέρει περισσότερο από το 10% στη δημιουργία ΑΕΠ για τη χώρα μας, και,
2. να ασκηθεί έμμεση κλαδική βιομηχανικής πολιτικής, κατά το πρότυπο άλλων χωρών της ΕΕ, στην οποία προτεραιότητα ενίσχυσης θα έχουν δυναμικοί και εξωστρεφείς κλάδοι της μεταποίησης, οι οποίοι παράγουν και διαθέτουν διεθνώς ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες.

Με την ορθή βιομηχανική πολιτική, θα επέλθει η από πολλών ετών επαναβιομηχάνιση της πατρίδας μας. Η πανδημία θα πρέπει να μας κινητοποιήσει και να σχεδιάσουμε –επιτέλους– το παραγωγικό μοντέλο της πατρίδας μας, που μ' αυτό θα αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τις προκλήσεις της επόμενης μέρας. Τον δρόμο μας τον δείχνει η Ευρώπη και οι ανεπτυγμένες χώρες. Η βιομηχανία συνεπώς μπροστά, και απαίτηση για ανάπτυξη συνεργιών με όλους ανεξαιρέτως τους τομείς της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας.

Προς την κατεύθυνση αυτή, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ελλάδος προτείνει να υπάρξει ρεαλιστική στρατηγική, συνεκτικό σχέδιο και τα απαραίτητα χρονοδιαγράμματα εφαρμογής πολιτικών για τη βιομηχανία, που αφενός θα καταφέρουν να την ενισχύσουν με τρόπο έμπρακτο και αφετέρου θα συμβάλλουν καταλυτικά στη μεγέθυνσή της. Έτσι, η χώρα μας θα αποκτήσει αρκετή θωράκιση για την αντιμετώπιση παρόμοιων κρίσεων όπως αυτή που ζούμε σήμερα.